

خودکارآمدی کارآفرینی و سبک زندگی؛ راهبرد تحقق قصد کارآفرینی

(مطالعه مورد: دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی)

* مهتاب عشقی عراقی * فاطمه غنی پور

* مدرس و مسئول دفتر کارآفرینی مرکز آموزش عالی علمی کاربردی جهاد دانشگاهی استان مرکزی
* عضو هیأت علمی جهاد دانشگاهی استان مرکزی، مدیر گروه مدیریت و خدمات اجتماعی، دانشگاه علمی کاربردی اراک

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۱۱/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۶/۲۱

چکیده:

هدف از تحقیق حاضر تعیین ارتباط بین خودکارآمدی کارآفرینی (انگیزش و آموزش، خلاقیت و نوآوری، ریسک پذیری، مهارتهای کارآفرینی (مدیریتی، فنی و رهبری)، تجربه حرفه ای و استقلال طلبی، منبع کنترل) و سبک زندگی در جهت تحقق قصدکارآفرینی دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بود. روش تحقیق مورد استفاده توصیفی از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری شامل ۱۴۰ نفر از دانشجویان بود، که از این تعداد بر اساس فرمول محاسبه حجم نمونه کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) تعداد ۱۰۳ نفر به عنوان جامعه نمونه انتخاب شده اند. ابزار جمع آوری داده ها شامل پرسشنامه با عنوان سبک زندگی (LSQ)، مهارتهای کارآفرینی اسمیت، خودکارآمدی کارآفرین ولینان و چن و لورز، قصدکارآفرینی دی نابل و مک گی بود. نتایج حاصل از تحلیل داده ها نشان داد که بین سبک زندگی و قصد کارآفرینی با متغیرهای خلاقیت و نوآوری ($r=0/39$ و $p \leq 0/02$)، تجربه حرفه ای و استقلال طلبی ($r=0/75$ و $p \leq 0/03$)، ریسک پذیری ($r=0/54$ و $p \leq 0/009$)، مهارتهای کارآفرینانه ($r=0/82$ و $p \leq 0/000$)، انگیزش و آموزش ($r=0/81$ و $p \leq 0/006$) و منبع کنترل ($r=0/95$ و $p \leq 0/04$) رابطه معنادار وجود دارد. به عبارت دیگر، هر چه سبک زندگی بالاتر باشد، انگیزه پیشرفت و آموزش، خلاقیت و نوآوری، ریسک پذیری و مهارتهای کارآفرینی (مدیریتی، فنی و رهبری) نیز بالاتر است و رابطه ای میان سبک زندگی با متغیرهای منبع کنترل، تجربه حرفه ای و استقلال طلبی وجود دارد و قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه بیشتر دانشجویان و کارکنان مورد بررسی در حد متوسط است.

کلید واژگان: مهارت کارآفرینانه، سبک زندگی، خودکارآمدی، قصدکارآفرینی

۱- مقدمه

کارآفرینی دارای ابعاد مختلف توفیق طلبی^۲، مرکز کنترل داخلی^۳، استقلال طلبی^۴، مخاطره پذیری^۵ و خلاقیت^۶ است. کارآفرینی یک حرفه نیست که فقط در بعد اقتصادی و آن هم در حوزه کسب و کار مطرح باشد بلکه فراتر از آن یعنی یک سبک زندگی یا یک علم است که پیوسته همراه کارآفرین است و بر کل زندگی او تاثیر می گذارد، از انتخاب دین وی گرفته تا انتخاب همسر، حرفه و روش انجام کارهایش. بطور

از کارآفرین به عنوان موتور حرکت توسعه ی پایدار یاد می شود، بدون شک بررسی توانمندی های کارآفرینی در جامعه و گسترش آن می تواند گره گشای بسیاری از مشکلات موجود در بخش اشتغال کشور به خصوص فارغ التحصیلان دانشگاهی بوده و راه توسعه همه جانبه را فراهم نماید. شومپتر^۱، کارآفرینی را مهم ترین عامل توسعه اقتصادی دانسته است. وی معتقد است کارآفرین یک مدیر صاحب ابتکار و فکر است که همراه با خلاقیت، ریسک پذیری، هوش، اندیشه و وسعت دید، فرصت های طلایی می آفرینند.

2. need for achievement
3. Internal control center
4. sense of independent
5. risk preference
6. Creativity

1. Schumpeter

کلی می توان گفت کارآفرینان به سبک خاصی زندگی می کنند، با عینک خاصی به جهان نگاه می کنند و به روش خاصی با مسائل و مشکلات و پدیده ها برخورد می کنند. آن ها یک زندگی کارآفرینانه دارند که ممکن است در این زندگی کسب و کار کارآفرینانه ای داشته باشند یا نداشته باشند. عده ای کارآفرینی را یک سبک زندگی می دانند و حتی آن را یک مکتب می داند. در زندگی کارآفرینانه افراد منتظر نمی مانند که ایده ای طلایی به ذهنشان خطور کند یا جرعه ای سهمگین و پر تلاؤ در ذهنشان زده شود و بعد کار را شروع کنند بلکه کار را با ایده ای نسبتاً کوچک که تنها بتواند آنها را در آغاز کار از خطر محفوظ دارد شروع می کنند تا بتوانند آن را به تدریج بزرگ و بزرگتر و کامل و کاملتر نمایند. زندگی کارآفرینانه زندگی ای است که جستجوگری، تکاپو و تلاش مستمر و بدون وقفه برای رسیدن به کمال، اساس آن است. زندگی ای که باید دائماً در جستجوی میانبر هایی باشی و خلاقیت جوهره آن است. زندگی ای که هیچ گاه به وضع موجود اکتفا نمی شود و در حالیکه باید با یک چشم به آینده بنگری با چشم دیگری باید به دنبال شکار ایده ها و فرصتها از گذشته و حال باشی. زندگی کارآفرینانه زندگی ای که در آن کل نگری و جزء نگری، محافظه کاری و ریسک پذیری، واقعیتها و آرمانها، نظم و نوآوری و بسیاری از این قبیل اضداد با هم جمع می شوند و کارآفرین کامل جمع اضداد نامیده می شود. در این زندگی سازمانها بر اساس شایسته سالاری کارکنان خود را انتخاب می کنند و از بوروکراسی اداری، مقررات خشک، و کنترل سخت گیر و جره نگر و همچنین روابط رسمی و از بالا به پائین و انحصار اطلاعات پرهیز می شود، ضمن اینکه شکستهای کارکنان مورد شناسایی و تشویق قرار می گیرد. در این زندگی شناخت و توسعه قالبهای ذهنی اهمیت خاصی دارد. وزیر بناو اساس زندگی کارآفرینانه را با خلاقیت و نوآوری، پویایی، عشق به کار و تلاش مستمر، مخاطره پذیری، آینده نگری، ارزش آفرینی، آرمان گرایی، فرصت گرایی، نیاز به پیشرفت، مثبت اندیشی و رقابت مندی می داند (آقایی، ۱۳۸۰: ۱۸). فاضلی (۱۳۸۲) معتقد است شغل و کار می تواند بر بقیه عرصه های سبک زندگی نیز تاثیر بگذارد. این تاثیر ناشی از چندین چیز است. ابعاد اقتصادی،

اجتماعی و فرهنگی کار هم زمان بر سبک زندگی افراد جامعه موثر است. تحقیقات انجام شده در این زمینه نشان داده اند که ویژگی های کارآفرینان، عوامل برون زا (مثل دسترسی به سرمایه، پیچیدگی بازارهای سرمایه، نهادهایی که ترویج حاکمیت قانون و حفاظت از مالکیت خصوصی را می کنند و غیره) و شرایط زندگی که بر خودکارآمدی کارآفرینی (مثل آموزش، تجارب قبلی و شبکه های اجتماعی) موثر است و سبک زندگی را تحت تاثیر قرار می دهد (برد، ۱۹۸۸). کروگر^۲ (۲۰۰۷) بیان می کند که اندیشمندانی چون مک کله لند^۳، پیاژه^۴ و اریکسون^۵ عقیده دارند درجاتی از تجربیات زود هنگام در زندگی در شکل گیری گرایش، قصد و شخصیت افراد در آینده نقش دارد. نابی و لینان^۶ (۲۰۱۱)، نیز قصد کارآفرینانه را آگاهی و باور آگاهانه فردی می دانند که می خواهد در آینده یک کسب و کار مخاطره آمیز را با هدف ارزش افزایی و به دست آوردن سود راه اندازی کند. قصد کارآفرینانه به عنوان یکی از مشخصه های رفتاری افراد، از عامل های اصلی تأثیرگذار در شکل گیری و بروز رفتار کارآفرینانه بوده و یک عنصر کلیدی برای درک و شناخت فرایند کارآفرینی و ایجاد کسب و کارهای مختلف به ویژه کسب و کارهای کوچک به شمار می آید. فولادی و باغبانی (۱۳۹۳)، در پژوهشی به بررسی تأثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر تقویت کارآفرینی دانشجویان پیام نور شهرستان بیجار پرداخته اند. با توجه به نتیجه ی به دست آمده، متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه در حدود ۴/۳۶ درصد از واریانس متغیر قصد کارآفرینانه را تبیین پیش بینی کرده است. نتایج بررسی های مختلف نشان داده اند که خود کارآمدی کارآفرینانه یک عامل کلیدی در تعیین قصد کارآفرینانه و بروز رفتارهای نوآورانه به شمار می آید (فیت سیمونز و داگلاس^۷، ۲۰۱۱؛ دمپسی و جنینگ^۸، ۲۰۱۴). سیوارجا و آکچوتان^۱

1. Bird

2. Krueger et al

3. McClelland

4. Piaget

5. Erikson

6. Nabi and Linan

7. Fitzsimmons and Douglas

8. Dempsey and Jennings

(۲۰۱۳) بر این باورند که خودکارآمدی کارآفرینانه نقش تعیین کننده ای در ایجاد قصد کارآفرینانه و تبدیل آن به رفتار و فعالیت کارآفرینانه دارد. در بررسی های کاتونن، گلدن و فینک^۲ (۲۰۱۵)، شیری، رستمی و پیر مرادی^۳ (۲۰۱۵)، لورتی و کاستوگیوانی^۴ (۲۰۱۵) و مالبانا^۵ (۲۰۱۴) رابطه مستقیم متغیرهای باور به خودکارآمدی و نگرش کارآفرینی با قصد کارآفرینی تایید شده است. همچنین به نظر بسیاری از محققان، باورهای افراد شکل دهنده ی نگرش های آنان می باشند (گارسیا دفروتوس و اورتگا اگا،^۶ ۲۰۱۵)، که این مطلب نیز بر درستی این رابطه اشاره دارد. بر این پایه، می توان گفت که در صورت وجود شرایط مناسب پی آمد این امر می تواند به تصمیم فرد برای آغاز یک کسب و کار جدید یا همان قصد کارآفرینی کمک کند. چرا که نگرشهای مثبت یا منفی فرد نسبت به کارآفرینی موجب ارزیابی و ارزشگذاری مثبت یا منفی از کارآفرینی خواهد شد (فاینی، گرمالدی، مارزوچی، سبرئو^۷، ۲۰۱۲: ۴۱۴-۳۸۷). بدین گونه نتایج ارزیابی از کارآفرینی، قصد کارآفرینی دانشجویان را افزایش یا کاهش خواهد داد.

علیرغم اهمیت موضوع کارآفرینی و سبک زندگی در توسعه و پیشرفت اقتصاد کشور، در کشور ما پژوهش کافی در مورد آن صورت نگرفته است و سوالات متعددی مطرح است که نیاز به تحقیق بیشتری در مورد آنان احساس می شود. برخی از این سوالات عبارتند از: چه راه هایی برای تقویت کارآفرینی وجود دارد؟ آیا سبک زندگی بر کارآفرینی افراد تاثیر دارد یا خیر؟ چه عاملی باعث تحریک کارآفرینان می شود؟ دنبال کردن این نوع از سوالات و پاسخ به آنها به طور قابل توجهی درک ما نحوه تاثیر برخی از عوامل خاص بر کارآفرینی را توسعه می دهد. در دهه حاضر یکی از بزرگترین

چالش ها برای نیروی انسانی تحصیل کرده در رشته های دانشگاهی، کارآفرینی و کاهش بیکاری است با توجه به این نکات به منظور پرداختن به مبحث ویژگی های سبک زندگی کارآفرینان که آنها را از غیر از کارآفرینان متمایز می کنند، هدف ما بررسی ارتباط بین سبک زندگی و قصد کارآفرینی و خودکارآمدی کارآفرینی در دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی است. قصد کارآفرینانه به منزله یکی از مشخصه های رفتاری افراد، از عوامل اصلی تاثیر گذار در شکل گیری و بروز رفتار کارآفرینانه به شمار می رود به نحوی که بیشتر محققان بر این باورند که بخش عمده ای از آنچه فعالیت کارآفرینی نامیده می شود نتیجه مستقیم قصد افراد و فعالیت های متعاقب آن در یک دوره زمانی مشخص است (کرسبی، پرنیتیک، وبر و هنگش^۸، ۲۰۰۱). انوانکوو و همکاران^۹ (۲۰۱۲)، در بررسی خود دریافتند که بین قصد کارآفرینانه و خود کارآمدی کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه ایالتی علم و فناوری در نینجریه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. لوتجه و فرانک^{۱۰} (۲۰۰۳) قصد کارآفرینانه را به منزله آمادگی برای شروع کسب و کار ریسک پذیر و نگرش مساعد نسبت به خود اشتغالی تعریف کرده اند. شواهد متعددی وجود دارند که نشان می دهند فرهنگ یک جامعه، هنجارهای ذهنی، و مشخصه های فردی نقش اساسی در تعیین قصد و رفتار کارآفرینانه ایفا می کنند (مرادی، زالی و محمدی، ۱۳۹۳: ۱۳۱-۱۱۱). نظریه پردازان متعددی در حوزه کارآفرینی بر این نکته تاکید دارند که خود کارآمدی نقش کلیدی در فرآیند کسب و کارها ایفا می کند (مولر و دتوان^{۱۱}، ۲۰۰۸: ۲۰-۳). در این خصوص بوید و وزیکیس^{۱۲} (۱۹۹۴) بیان می دارند که خود کارآمدی بر توسعه و تقویت قصد کارآفرینانه تاثیر داشته و بنابراین احتمال ایجاد کسب و کار را افزایش می دهد؛ در حقیقت یک فرد زمانی از قصد کارآفرینانه برای ایجاد کسب و کار جدید یا انجام دادن یک فعالیت کارآفرینانه برخوردار خواهد بود که سطح

^۸. Crosby, Prentice, Weber and Hengesh

^۹. Nwankwo

^{۱۰}. Luthje and Franke

^{۱۱}. Muller and Dato- On

^{۱۲}. Boyd and Vozikis

^۱. Sivarajah, and Achchuthan

^۲. Kautonen, Gelderen and Fink

^۳. Shiri, Rostami and Pirmoradi

^۴. Lortie and Castogiovanni

^۵. Malebana

^۶. García-de-Frutos and Ortega-Egea

^۷. Fini, Grimaldi, Marzocch & Sobrero

کسب و کارهای جدید بودند که بنا بر نتیجه ی تحقیق، یکی از دلایل اصلی این موضوع، مربوط به بالا بودن سطح خود کارآمدی کارآفرینانه دانشجویان بود. مطابق دیدگاه شناختی اجتماعی انسان ها موجودات فعالی در نظر گرفته می شوند که قادر به خود نظم دهی و تنظیم رفتار خود هستند، نه موجودات منفعلی که توسط نیروهای ناشناخت های محیطی یا تکانه های درونی کنترل شوند. آن ها به طور فعال در تحول خویش شرکت می کنند و می توانند با رفتارشان وقایع و رویدادها را کنترل نمایند. به باور بندورا، خودکارآمدی باعث ترغیب انگیزش و منابع شناختی فرد می گردد و عاملی برای اعمال کنترل بر یک رویداد معین است (سیمار اصل و همکاران، ۱۳۸۹: ۴). ویل^۵ (۲۰۰۲)، معتقد است سبک زندگی مجموعه ای نسبتاً منسجم از همه رفتارها و فعالیت های یک فرد معین در جریان زندگی روزمره است. سبک زندگی در این پژوهش مجموعه ای منسجمی از رفتارها و تمایلات را شامل می شود که می تواند به عنوان یک سبک ملاحظه شود. اگر چه هر فردی سبک زندگی خودش را دارد اما ویژگی های مشترک آن ها را به یک سبک منسجم نزدیک می کند. شمعی زاده و عابدی (۱۳۸۹) "بررسی تأثیر مشاوره شغلی بر افزایش خود کارآمدی کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان"، هدف اصلی پژوهش بررسی تأثیر مشاوره شغلی بر افزایش خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان است. برای اجرای پژوهش ۳۰ نفر از دانشجویان مراجعه کننده به مرکز کارآفرینی دانشگاه به روش تصادفی ساده انتخاب شدند و سپس با شمارش تصادفی در دو گروه ۱۵ نفره به عنوان گروه آزمایش و گروه گواه جایگزین شدند. آنگاه هر دو گروه با آزمون خودکارآمدی کارآفرینی مورد بررسی قرار گرفتند. این آزمون را پژوهشگر تهیه کرد و طی مراحل روایی و پایایی آن محاسبه گردید. سپس گروه آزمایش در جلسات مشاوره شغلی گروهی به مدت ۱۰ جلسه شرکت کردند و پس از اتمام جلسات گروه، پس آزمون در مورد هر دو گروه اجرا شد. فرضیه های تحقیق عبارت بودند از: ۱- مشاوره شغلی گروهی، خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان را افزایش می

خودکارآمدی بالایی داشته و اعتماد کافی به توانایی ها و قابلیت های خود برای استفاده از یک فرصت خاص داشته باشد. ما در این پژوهش مفهوم "سبک زندگی" و قصد کارآفرینی را در ارتباط با خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی تحلیل کرده و به سبک زندگی از منظر جامعه شناسی، مطالعات فرهنگی می نگرییم.

۲- مبانی نظری و پیشینه تحقیق

بیش از نیم قرن است که کارآفرینی به عنوان یک حوزه علمی مورد توجه دانشگاه های معتبر دنیا مانند هاروارد، بابسون، ام آی تی، سیاست گذاران و برنامه ریزان سازمان ها و نهاد های خاص بین المللی از جمله سازمان بین المللی کار و بانک جهانی بوده است اما در سال های اخیر توسعه کارآفرینی به عنوان پارادایم نوین توسعه، پارادایم سازمان و مدیریت مورد توجه بسیاری از کشورهای نه تنها توسعه یافته بلکه در حال توسعه قرار گرفته است. (فولادی و باغبانی، ۱۳۹۳: ۳۶-۲۹).

طبق نظریه بندورا^۱، خودکارآمدی از طریق تسلط افراد بر مهارت ها، شناسایی با مدل های نقش، اقناع اجتماعی توسط دیگران (مثل همسالان، والدین، استادان، و مدل های نقش) و قضاوت درباره حالات فیزیولوژیکی خود است (به نقل از پرابهو، مک گریور، دروست و کونگ^۲، ۲۰۱۲، ۵۵۸). منشأ پیدایش خودکارآمدی پژوهش و نظریه ی شناختی اجتماعی بندورا است. شائوهوی، پینگ و پنگ- پنگ^۳ (۲۰۱۱) در مطالعه روابط بین خودکارآمدی کارآفرینانه، قصد کارآفرینانه، نگرش کارآفرینانه و مدل های نقش مشخص کردند که رابطه بین خودکارآمدی و قصد کارآفرینانه به طور معناداری تحت تاثیر مدل های نقش و جنسیت قرار دارد؛ به نحوی که این رابطه برای دانشجویان دختر غیر معنادار، ولی برای دانشجویان پسر مثبت و معنادار بود (رضائی، ۱۳۹۳: ۴۰۴-۳۸۷). سولسویک^۴ (۲۰۰۷)، به این نتیجه دست یافت که دانشجویان دانشگاه استاونگر نروژ دارای قصد کارآفرینانه بالایی برای راه اندازی

1. Bendora

2. Prabhu, McGuire, Drost and Kwong

3. Shao-hui, Ping and Peng-peng

4. Solesvik

5. Veal

کارآفرینانه و نوآورانه را دوست دارند، اما در عمل پیوسته در این فعالیت ها درگیر نمی شوند و این به معنای آن نیست که توانمندی، دانش و یا مهارت های لازم را ندارند، بلکه به این دلیل است که خودکارآمدی لازم را ندارند (لوتانز، استواجکوویچ و ابرایر^۱، ۲۰۰۰: ۹۵-۱۱۰). محسنی و همکاران (۱۳۹۲)، در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که بین نگرش کارآفرینانه و خودکارآمدی رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. اثر زاده، بجانی و ملکی نیا (۱۳۹۰) "ارزیابی دانشجویان از محیط های کارآفرینانه و تبیین رابطه آن با قصد کارآفرینی"، در این پژوهش ارتباط بین پنج عامل کلیدی محیط های کارآفرینانه و قصد کارآفرینی در دانشگاه تهران بررسی شده است. پنج عامل محیطی کارآفرینی به ترتیب شامل سیاستها و رویه های دولتی، شرایط اجتماعی - اقتصادی، مهارتهای کارآفرینی و کسب و کار، مساعدت مالی و مساعدت غیر مالی هستند. از روش تحقیق توصیفی - پیمایشی برای مطالعه متغیرها استفاده شده است. در این پژوهش، به منظور اندازه گیری قصد کارآفرینی و دیگر متغیرهای کنترل از پرسشنامه قصد کارآفرینی (EIQ) و از تحلیل های متقارن نیز برای تعیین معناداری ارتباط بین عوامل محیطی و قصد کارآفرینی استفاده شده است. در این پژوهش بین تمامی عوامل محیطی کارآفرینی و قصد کارآفرینی روابط معناداری وجود داشت. همچنین اهمیت مقایسه ای عوامل محیطی، به همراه تحلیل های متقارن فرعی بر اساس ویژگی های افراد نمونه محاسبه گردیده است. بندورا^۲ (۲۰۰۰) در مطالعه خود با عنوان «عاملیت انسانی و خودکارآمدی جمعی» ذکر کرده است که برای انجام دادن موفقیت آمیز یک وظیفه که مستلزم داشتن مهارت های مشخصی است، تلاش فردی بیشترین تاثیر را بر توسعه خودکارآمدی یک فرد دارد و اگرچه افراد پویایی های خود را به گروه می آورند، اما خودکارآمدی جمعی نه تنها تلاش های گروهی سازماندهی شده را تشدید می کند، بلکه باورهای مشترک شکل یافته را تقویت می کند و عملکرد گروه به عنوان تابعی از اتحاد افراد استنباط می شود. پژوهش دیگری با عنوان بررسی ویژگی های کارآفرینی مدیران ارشد

دهد. ۲- بین افزایش خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان و جنسیت تفاوت معناداری وجود دارد. برای آزمون فرضیه ها از آزمون تحلیل کواریانس استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داده که مشاوره شغلی گروهی، خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان را افزایش داده است ($P \leq 0.02$) و همچنین بین میزان افزایش خودکارآمدی و جنسیت رابطه معناداری مشاهده نگردید. فولادی و باغبانی (۱۳۹۳) در تحقیقی نشان دادند که متغیر خودکارآمدی کارآفرینانه در حدود ۳۶/۴ درصد از واریانس متغیر قصد کارآفرینانه را تبیین و پیش بینی می کند. غضنفری و عبداللهی (۱۳۸۶) "خودکارآمدی و کارآفرینی: عوامل و تعیین کننده ها"، این تحقیق به منظور بررسی عوامل و تعیین کننده های خودکارآمدی و رفتار کارآفرینی انجام شده است. در همین راستا، نمونه ای به حجم ۱۰۰ نفر از کارآفرینان شهرستان شهرضا به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. و دو پرسشنامه خودکارآمدی کارآفرینی و رفتار کارآفرینی بر روی آنها اجرا گردید. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS با استفاده از روش تحلیل عاملی و همبستگی پیرسون تحلیل شدند. نتایج نشان داد که خودباوری (۱۱/۰۲)، خودگردانی (۱۰/۶۳)، خود مدیریتی (۹/۰۷)، مدیریت خلاقیت (۸/۸۹)، مدیریت کارآفرینانه (۸/۳۲)، مدیریت ریسک (۷/۵۰) و مدیریت بحران (۴/۸۸) در مجموع ۶۴/۸۰ درصد واریانس خود کارآمدی کارآفرینی را تبیین می نمایند. همچنین رفتار آینده ساز (۱۴/۴۳)، رفتار نظام مند (۸/۷۴)، رفتار خطرپذیرانه (۶/۷۱)، رفتار از خودگذشتگی (۶/۲۲) و رفتار خوداتکایی (۴/۹۶) و در مجموع ۴۱/۰۸ درصد واریانس رفتار کارآفرینانه را تبیین می نمایند. پژوهشی تحت عنوان بررسی قابلیت های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان توسط بدری (۱۳۸۴) صورت گرفت. نتایج پژوهش نشان داد بین قابلیت کارآفرینی در زمینه استقلال طلبی، کنترل درونی، انگیزه پیشرفت و خلاقیت رابطه معنادار وجود دارد، و نمرات دانشجویان بالاتر از حد میانگین بوده است، اما در زمینه ریسک پذیری رابطه معنادار نبوده و نمرات مربوط به آن در حد میانگین بوده است. خودکارآمدی نقش اساسی در شکل گیری و تقویت قصد کارآفرینانه دارد؛ برای نمونه، برخی از افراد انجام فعالیت های

1. Luthans, Stajkovic and Ibrayera

2. Bandura

جهاددانشگاهی استان مرکزی با قصد کارآفرینی رابطه معنادار وجود دارد.

۲- بین سبک زندگی و میزان خلاقیت و نوآوری دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی با قصد کارآفرینی رابطه معنادار وجود دارد.

۳- بین سبک زندگی و میزان تجربه حرفه ای و استقلال طلبی دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی با قصد کارآفرینی رابطه معنادار وجود دارد.

۴- بین سبک زندگی و میزان کنترل درونی دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی با قصد کارآفرینی رابطه معنادار وجود دارد.

۵- بین سبک زندگی و میزان ریسک پذیری دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی با قصد کارآفرینی رابطه معنادار وجود دارد.

۶- بین خودکارآمدی کارآفرینی با قصد کارآفرینی رابطه معناداری وجود دارد.

۷- بین سبک زندگی و مهارتهای کارآفرینانه (مدیریتی، فنی و رهبری) دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی با قصد کارآفرینی رابطه معنادار وجود دارد.

۳- روش شناسی

این تحقیق از نظر ماهیت از نوع تحقیقات کمی، با توجه به هدف از نوع تحقیقات کاربردی و به لحاظ روش گردآوری داده ها، جزو تحقیقات توصیفی- همبستگی بود که از بین روش های همبستگی، از روش تحلیلهای گرسون چندگانه، ANOVA، همبستگی پیرسون بهره برده است. جامعه آماری این تحقیق را ۱۴۰ نفر از دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی تشکیل دادند که از این تعداد براساس فرمول محاسبه حجم نمونه کرجسی و

در صنایع غذایی شهر اصفهان توسط ادهمی (۱۳۸۲) صورت گرفته است. براساس تحلیل انجام شده روی ویژگی های کارآفرینی مقدار میانگین ویژگی های استقلال طلبی، پشتکار، هدف گرایی، تجربه و توفیق طلبی، رقابت، مبارزه جویی، تحصیلات، آموزش، خلاقیت، کنترل درونی و مخاطره پذیری از حد متوسط بیشتر است. از نظرمدیران اهمیت ویژگی های فردی کارآفرینی برای موفقیت مدیران ارشد متغیر استقلال طلبی دارای بیشترین درجه اهمیت می باشد. از نظر اهمیت عوامل جمعیت شناختی و محیط متغیر تجربه کاری مدیران ارشد دارای بیشترین درجه اهمیت می باشند. از جمله نتیجه ی بررسی بارانی، زرافشانی، دل انگیزان و حسینی لرگانی (۱۳۸۸) ضمن آنکه بیانگر رابطه ی باور به خودکارآمدی و قصدکارآفرینی است گویای آنست که باور به خودکارآمدی ۳۰ درصد از تغییر پذیری های قصدکارآفرینی تبیین می کند. چن و گرین^۱ (۱۹۹۸)، نیز در بررسی های جداگانه ای نشان دادند که خودکارآمدی به دانشجویان کمک می کند تا خلاق تر و نوآورانه تر باشند و در فعالیت هایی که چالش برانگیز هستند، پیشگام شوند و به آنان این احساس را القاء می کند که می توانند محیط پیرامونی را تحت کنترل خود درآورده و به شکل بهینه ای مورد بهره برداری قرار دهند. حداد عادل (۱۳۷۹) طی مقاله ای روی عوامل موثر بر رشد و پرورش کارآفرینان از دیدگاه مدیران صنایع ایران نتایج نشان داد که بین کارآفرینان و غیر کارآفرینان در ویژگیهایی نیاز پیشرفت، نیاز به استقلال، خلاقیت، خطرپذیری عزم و اراده، شرایط کودکی، الگوی نقش تحصیلات و قرار نگرفتن در جایگاه اجتماعی مناسب تفاوت وجود دارد. چن و گرین (۱۹۹۸) خودکارآمدی را برآورد و تخمین فرد از توانایی های خود می دانند که برای جمع بین انگیزه، منابع شناختی و فرآیند عمل استفاده می کند تا بر حوادث زندگی کنترل بیشتری داشته باشد.

۱-۲- فرضیه های تحقیق

۱- بین سبک زندگی و آموزش و میزان انگیزه پیشرفت دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی

¹. Chen and Green

مورگان^۱ (۱۹۷۰) تعداد ۱۰۳ نفر به عنوان جامعه نمونه انتخاب شده اند.

$$S = \frac{1.96^2(140*0.5*0.05)}{(0.05*0.05) (139) + (1.96^2)(0.5*0.5)} = 103$$

در این تحقیق با توجه به نوع جامعه مورد بررسی و به جهت اینکه همه دانشجویان و کارکنان بتوانند از شانس مساوی در انتخاب شدن برخوردار باشند از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شد. ابزار گردآوری داده‌ها در این تحقیق پرسشنامه بود که از پنج بخش شناسه‌های فردی و آموزشی پاسخگویان (پنج پرسش)، پرسش‌های مرتبط با سنجش قصد کارآفرینانه (هفت پرسش)، مهارت‌های کارآفرینی (شش پرسش)، سبک زندگی (پنج پرسش) و مولفه‌های خودکارآمدی کارآفرینانه شامل هشت مولفه‌ی انگیزش و آموزش، خلاقیت و نوآوری، ریسک‌پذیری، مهارت‌های کارآفرینی (مدیریتی، فنی و رهبری)، تجربه حرفه‌ای، آموزش و استقلال طلبی، منبع کنترل تشکیل شده بود. برای اندازه‌گیری مولفه‌های قصد کارآفرینانه از پرسشنامه‌های دی‌نابل، یونگ و ارلیش^۲ (۱۹۹۱)، سبک زندگی از پرسشنامه (LSQ)^۳، مهارت‌های کارآفرینی شامل سه مولفه‌ی (مدیریتی، فنی و رهبری) از پرسشنامه اسمیت و همکاران برای سنجش خودکارآمدی کارآفرینانه از مقیاس‌های توسعه داده شده در بررسی‌های لینان و چن^۴ (۲۰۰۹)، و لورز^۵ (۲۰۱۱) استفاده شد. مقیاس سنجش هر بخش اشاره شده، طیف لیکرت پنج سطحی از خیلی کم ۱ تا خیلی زیاد ۵ برای مولفه‌های سبک زندگی و مهارت‌های کارآفرینی و کاملاً مخالفم ۱ تا کاملاً موافقم ۵ برای قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه بود. به منظور دستیابی به روایی مطلوب پرسشنامه‌ها، در تهیه پرسشنامه‌ها و تعیین سئوالات در ابتدا با استفاده از جلسات گفتگوی آزاد با اساتید محترم دانشگاه علمی کاربردی

جهاددانشگاهی استان مرکزی و افراد خبره و مطلع در امر مسائل مربوط به تحقیق و همچنین استاندارد بودن پرسشنامه‌ها روایی آن مورد تأیید واقع شد. برای بررسی پایایی پرسشنامه در این تحقیق ابزار اندازه‌گیری آلفای کرونباخ مورد استفاده واقع شده که هر چه درصد محاسبه شده از این روش به ۱۰۰٪ نزدیکتر باشد، بیانگر قابلیت اعتماد بیشتر پرسشنامه (از نظر ارتباط درونی بخش‌های آن) است. در تحقیقات متعددی از این پرسشنامه‌ها استفاده شده که مقدار ضریب آلفای کرونباخ از ۰/۸۱ تا ۰/۹۱ به شرح زیر گزارش شده است.

(لعلی، عابدی و کجاف، ۱۳۹۱؛ ماهان^۶، ۲۰۰۸؛ اسمیت، یانگ و فرد^۷، ۲۰۱۴؛ فکری، شفیع‌آبادی، نورانی پور و احقر، ۱۳۹۱؛ لینان، ۲۰۰۸)

۴- یافته‌های پژوهش

۲۵٪ اعضاء نمونه آماری دارای سن کمتر از ۲۹ سال، ۴۰/۱٪ سن بین ۲۸ تا ۳۸ سال، ۳٪ سن بین ۳۸ تا ۵۰ سال بودند. میانگین سنی پاسخگویان ۳۲ سال می‌باشد. از نظر تحصیلات حدود ۵٪ از پاسخگویان در سطح دیپلم و کاردانی قرار داشته‌اند ۱۵/۳٪ لیسانس و ۵۰/۵٪ پاسخگویان دارای تحصیلات فوق لیسانس بودند و ۵٪ پاسخگویان دارای تحصیلات دکتری تخصصی بودند. ۱۰٪ پاسخگویان سابقه کارشان را کمتر از ۳ سال ذکر کرده‌اند، ۴۰٪ بین ۵ تا ۱۵ سال بوده‌اند. ۳۵٪ کارکنان مرد و ۶۵٪ زن بوده‌اند.

1. Krejcie and Morgan
2. De Noble, Jung and Ehrlich
3. Lifestyle Style Questionnaire
4. Linan and Chen
5. Lorz

6. Mohan

7. Smith, Yango and Ferd

۴-۱- بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها

H_0 : داده ها از توزیع نرمال برخوردار هستند.

H_1 : داده ها از توزیع نرمال برخوردار نیستند.

در ابتدا به منظور بررسی فرض نرمال بودن داده های

حاصل از پرسشنامه ها از آزمون (K-S) استفاده شده است.

بدین منظور فرض صفر و فرض مقابل آماری به صورت زیر

شکل گرفت:

جدول ۱: نتایج آزمون کالموگروف - اسمیرنوف برای نمره متغیرهای تحقیق

شاخص	مهارتهای کارآفرینانه	تجربه حرفه ای و استقلال طلبی	ریسک پذیری	خلاقیت و نوآوری	منبع کنترل	انگیزش و آموزش	قصد کارآفرینی	سبک زندگی
تعداد	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۳
میانگین	۵۴/۰۱	۵۳/۵۹	۵۴/۰۵	۵۳/۹۶	۵۴/۸۵	۵۳/۵۹	۵۴/۰۵	۵۳/۹۶
انحراف معیار	۲۷/۲۵۵	۲۶/۶۲۴	۲۷/۳۱۹	۲۷/۱۷۷	۲۷/۷۷۹	۲۶/۶۲۳	۲۷/۳۱۹	۲۷/۱۷۷
بیشترین انحراف	۰/۰۷۸	۰/۰۷۶	۰/۰۷۸	۰/۰۷۸	۰/۰۷۹	۰/۰۷۷	۰/۰۷۸	۰/۰۷۷
انحراف مثبت	۰/۰۷۸	۰/۰۷۶	۰/۰۷۸	۰/۰۷۸	۰/۰۷۹	۰/۰۷۵	۰/۰۷۸	۰/۰۷۷
انحراف منفی	-۰/۰۶۵	-۰/۰۶۳	-۰/۰۶۴	۰/۰۶۶	-۰/۰۶۵	-۰/۰۶۱	-۰/۰۶۴	۰/۰۶۵
آماره Z	۰/۰۷۸	۰/۰۷۶	۰/۰۷۸	۰/۰۷۸	۰/۰۷۹	۰/۰۷۳	۰/۰۷۸	۰/۰۷۸
سطح معنی داری	۰/۱۳۱ C	۰/۱۵۹ C	۰/۱۲۸ C	۰/۱۳۳ C	۰/۱۳۰ C	۰/۱۵۸ C	۰/۱۲۹ C	۰/۱۳۴ C

با توجه به جدول ۱ نتایج نشان می دهد که تمامی

متغیرهای معرفی شده (مهارتهای کارآفرینانه (مدیریتی، فنی و

رهبری)، تجربه حرفه ای و استقلال طلبی، ریسک پذیری،

خلاقیت و نوآوری، انگیزش و آموزش، منبع کنترل) سطح

معنی داری محاسبه شده بیشتر از ۰/۰۵ می باشد. بنابراین

می توان نتیجه گرفت فرض H_0 قبول شده و ادعای نرمال

بودن توزیع داده ها قبول می شود. بنابراین داده های جمع

آوری شده نرمال بوده است.

جدول شماره ۲: آزمون فرضیات و روابط همبستگی بین متغیرها

	منبع کنترل	تجربه حرفه ای و استقلال طلبی	مهارتهای کارآفرینانه	ریسک پذیری	سبک زندگی و قصد کارآفرینی	خلاقیت و نوآوری	انگیزش و آموزش
ریسک پذیری	همبستگی پیرسون			۱	۰/۵۴(**)		
	سطح معناداری			.	۰/۰۰۹		
مهارتهای کارآفرینانه	همبستگی پیرسون		۱	۰/۴۱(**)	۰/۸۲(**)		
	سطح معناداری		.	۰/۰۲	۰/۰۰۰		
تجربه حرفه ای و استقلال طلبی	همبستگی پیرسون	۱	۰/۵۲(**)	۰/۳۸(**)	۰/۷۵(**)		
	سطح معناداری		.	۰/۰۰۱	۰/۰۳۱		
منبع کنترل	همبستگی پیرسون	۱	۰/۴۸(**)	۰/۶۴(**)	۰/۹۵(**)		
	سطح معناداری		.	۰/۰۰۸	۰/۰۴۴		
خلاقیت و	همبستگی پیرسون	۱	۰/۴۲(**)	۰/۲۴	۰/۳۹(**)		

نوآوری	سطح معناداری	۰/۰۲۲	۰/۰۵	۰/۰۳۱	۰/۰۲۰	۰/۰۰۸	.	
انگیزش و آموزش	همبستگی پیرسون	(**)۰/۸۱	(**)۰/۴۴	(**)۰/۸۳	(**)۰/۷۷	(**)۰/۶۶	(**)۰/۳۵	۱
	سطح معناداری	۰/۰۰۶	۰/۰۰۹	۰/۰۰۷	۰/۰۲۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۴	۰

دانشگاه تهران نیاز توفیق طلبی شان بین کم تا حدودی است در حالی که ۵۴/۶ درصدشان دارای نیاز به موفقیت زیاد ۲۵/۱ درصد آنها از بالاترین نیاز توفیق طلبی برخوردار بودند. بنابراین می توان دریافت که اکثر دانش آموختگان دانشگاه تهران (معادل ۹۷/۷ درصد) دارای نیاز موفقیت زیاد یا خیلی زیاد هستند. شاید به همین دلیل باشد که عوامل روان شناختی (که توفیق طلبی بخشی از آنهاست)، بیشترین تأثیر را (معادل ۲۸ درصد) بر کارآفرینی دانش آموختگان مزبور داشته است در حالی که عوامل آموزشی و مدیریتی به ترتیب ۱۶ و ۲۵ درصد در کارآفرینی آنها مؤثر بوده است. و پژوهش چن و گرین (۱۹۹۸) که خودکارآمدی را برآورد و تخمین فرد از توانایی های خود می دانند که برای جمع بین انگیزه، منابع شناختی و فرآیند عمل استفاده می کند تا بر حوادث زندگی کنترل بیشتری داشته باشد. و پژوهش دیازگارسیا و جیمز مورنو^۲ (۲۰۱۰)، در بررسی های جداگانه ای نشان دادند که رابطه مثبت و معنی داری بین خودکارآمدی و قصد کارآفرینانه دانشجویان وجود داشت. و پژوهش پی های^۳ (۲۰۰۹)، در تحلیل سطح خودکارآمدی کارآفرینانه و قصد کارآفرینانه دانشجویان دریافت که دانشجویان مورد بررسی از نظر شاخص های مختلف دو متغیر مورد بررسی در سطح متوسطی قرار داشتند و بین خودکارآمدی و قصد کارآفرینانه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. همچنین در بررسی های کاتونن، گلدن و فینک (۲۰۱۵)، شیری، رستمی و پیر مرادی (۲۰۱۵)، لورتی و کاستوگیوانی (۲۰۱۵) و مالبانا (۲۰۱۴) رابطه مستقیم متغیرهای باور به خودکارآمدی و نگرش کارآفرینی با قصد کارآفرینی تایید شده است.

با توجه به جدول شماره ۲ فرضیات تأیید شدند و بین متغیر سبک زندگی و قصد کارآفرینی دانشجویان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی، با متغیرهای (مهارتهای کارآفرینانه (مدیریتی، فنی و رهبری)، تجربه حرفه ای و استقلال طلبی، ریسک پذیری، خلاقیت و نوآوری، انگیزش و آموزش، منبع کنترل) رابطه معنادار مثبت وجود دارد. با توجه به نتایج به دست آمده از فرضیه ها نشان می دهد که ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرها:

(۰/۴۴/۰/۸۳/۰/۳۵/۰/۷۷/۰/۸۱/۰/۳۹/۰/۹۵/۰/۷۵/۰/۸۲/۵۴) /۰/۴۴/۰/۸۳/۰/۳۵/۰/۷۷/۰/۸۱/۰/۳۹/۰/۹۵/۰/۷۵/۰/۸۲/۵۴) می باشد که نشان دهنده وجود همبستگی قوی بین متغیرها می باشد و با توجه به اینکه سطح معنی داری آزمون ها کمتر از ۰/۰۵ می باشد، در سطح اطمینان ۹۵٪ پذیرفته می شود و به عبارت دیگر وجود همبستگی بین متغیرها تایید می شود. نتایج این تحقیق همخوانی دارد با نتیجه ی بررسی بارانی، زرافشانی، دل انگیزان و حسینی لرگانی (۱۳۸۸) ضمن آنکه بیانگر رابطه ی باور به خودکارآمدی و قصدکارآفرینی است گویای آنست که باور به خودکارآمدی ۳۰ درصد از تغییر پذیری های قصدکارآفرینی تبیین می کند. و پژوهش بوید و وزیکیس^۱ (۱۹۹۴) که معتقدند خودکارآمدی کارآفرینی می تواند به عنوان قدرت باور فرد که او می تواند با نقش ها موفقیت آمیز داشته باشد و وظایف یک کارآفرین را داشته باشد است. طبق نظریه بندورا، خودکارآمدی از طریق تسلط افراد بر مهارت ها، شناسایی با مدل های نقش، اقلان اجتماعی توسط دیگران (مثل همسالان، والدین، استادان، و مدل های نقش) و قضاوت درباره حالات فیزیولوژیکی خود است (به نقل از پرابهو و همکاران، ۲۰۱۲: ۵۵۸). همچنین همخوانی دارد با پژوهش جعفرزاده (۱۳۸۴) که طی پژوهشی پیرامون کارآفرینی دانش آموختگان دانشگاهی نشان داد که در حدود ۲۰ درصد دانش آموختگان

2. Díaz-García and Jiménez-Moreno

3. Pihie

1. Boyd and Vozikis

جدول ۳: نتایج آزمون تحلیل واریانس

جدول آنالیز واریانس					
متغیر پاسخ: سبک زندگی و قصد کارآفرینی					
منبع تغییرات	درجه آزادی (DF)	مجموع مربعات (SS)	میانگین مربعات (MS)	آماره F	مقدار احتمال (P-value)
ریسک پذیری	۱	۲۶۳۲۹/۲۶۳	۲۶۳۲۹/۲۶۳	۷۶/۸۵۶	۰/۰۰۰
خطا (Error)	۱۰۲	۳۴۶۰۰/۷۱۸	۳۴۲/۵۸۱		
مجموع (Total)	۱۰۳	۶۰۹۲۹/۹۸۱			
ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۶۵۷ ضریب تعیین: ۰/۴۳۲۱۲					
مهارت‌های کارآفرینانه	۱	۲۰۷۲۴/۵۶۹	۲۰۷۲۴/۵۶۹	۵۲/۰۶۲	۰/۰۰۰
خطا (Error)	۱۰۲	۴۰۲۰۵/۴۱۲	۳۹۸/۰۷۳		
مجموع (Total)	۱۰۳	۶۰۹۲۹/۹۸۱			
ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۵۸۳ ضریب تعیین: ۰/۳۴۰					
تجربه حرفه ای و استقلال طلبی	۱	۲۷۷۷/۲۴۰	۲۷۷۷/۲۴۰	۴/۷۴۱	۰/۰۳۲
خطا (Error)	۱۰۲	۵۸۵/۸۵۰			
مجموع (Total)	۱۰۳	۶۱۹۴۸/۰۵۸			
ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۲۰۹ ضریب تعیین: ۰/۰۴۴					
منبع کنترل	۱	۲۰۵/۹۹۱	۲۰۵/۹۹۱	۰/۵۷۵	۰/۴۵۰
خطا (Error)	۱۰۲	۳۶۱۶۱/۹۷۰	۳۹/۳۵		
مجموع (Total)	۱۰۳	۳۶۳۶۷/۹۶۱			
ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۰۷۴ ضریب تعیین: ۰/۰۰۵۶					
خلاقیت و نوآوری	۱	۳۷۰۴/۱۰۶	۳۷۰۴/۱۰۶	۹/۴۵۳	۰/۰۰۳
خطا (Error)	۱۰۲	۳۹۵۷۶/۹۴۲	۳۹۱/۸۵۱		
مجموع (Total)	۱۰۳	۴۳۲۸۱/۰۴۹			
ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۲۹۳ ضریب تعیین: ۰/۰۸۵					
انگیزش و آموزش	۱	۳۵۰۴/۱۰۶	۳۵۰۴/۱۰۶	۷/۴۴۶	۰/۰۰۱
خطا (Error)	۱۰۲	۲۳۴۵۶/۶۷۸	۳۹۱/۸۵۱		
مجموع (Total)	۱۰۳	۴۳۲۲۱/۰۴۵			
ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۴۳۲ ضریب تعیین: ۰/۰۵۶					

کارآفرینانه در حدود ۳۶/۴ درصد از واریانس متغیر قصد کارآفرینانه را تبیین و پیش بینی می کند. و پژوهش اثر زاده و همکاران (۱۳۹۰) "ارزیابی دانشجویان از محیط های کارآفرینانه و تبیین رابطه آن با قصد کارآفرینی"، در این پژوهش ارتباط بین پنج عامل کلیدی محیط های کارآفرینانه و قصد کارآفرینی در دانشگاه تهران بررسی شده است. پنج عامل محیطی کارآفرینی به ترتیب شامل سیاستها و رویه های دولتی، شرایط اجتماعی - اقتصادی، مهارت های کارآفرینی و کسب و کار، مساعدت مالی و مساعدت غیر مالی هستند. از روش تحقیق توصیفی - پیمایشی برای مطالعه متغیرها

با توجه به جدول ۳ مشاهده می شود که آماره F برای متغیر های (مهارت های کارآفرینانه، تجربه حرفه ای و استقلال طلبی، ریسک پذیری، خلاقیت و نوآوری، انگیزش و آموزش، منبع کنترل) به ترتیب برابر (۷۶/۸۵۶، ۵۲/۰۶۲، ۴/۷۴۱، ۰/۵۷۵، ۰/۵۷۵، ۰/۴۵۰، ۰/۰۳۲، ۰/۰۰۱) بوده و مقدار احتمال متغیرها کوچکتر از $P_value = 0.05 \leq 0.000$ می باشد یعنی وجود رابطه خطی معنی داری بین متغیرها وجود دارد. و نتایج آن همخوانی دارد با بررسی های فولادی و باغبانی (۱۳۹۳) در تحقیقی نشان دادند که متغیر خودکارآمدی

گردیده است. و پژوهش انوانکوو و همکاران (۲۰۱۲)، که در بررسی خود دریافتند که بین قصد کارآفرینانه و خودکارآمدی کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه ایالتی علم و فناوری در نیجریه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. همچنین پژوهش فاضلی (۱۳۸۲) که معتقد است شغل و کار می تواند بر بقیه عرصه های سبک زندگی نیز تاثیر بگذارد. این تاثیر ناشی از چندین چیز است. ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کار هم زمان بر سبک زندگی افراد جامعه موثر است.

استفاده شده است. در این پژوهش، به منظور اندازه گیری قصد کارآفرینی و دیگر متغیرهای کنترل از پرسشنامه قصد کارآفرینی (EIQ) و از تحلیل های متقارن نیز برای تعیین معناداری ارتباط بین عوامل محیطی و قصد کارآفرینی استفاده شده است. در این پژوهش بین تمامی عوامل محیطی کارآفرینی و قصد کارآفرینی روابط معناداری وجود داشت. همچنین اهمیت مقایسه ای عوامل محیطی، به همراه تحلیل های متقارن فرعی بر اساس ویژگی های افراد نمونه محاسبه

جدول ۶: ضرایب مدل رگرسیون چندگانه

سطح معنی داری آزمون	آماره آزمون T	ضرایب استاندارد نشده		ثابت
		Beta	خطای معیار B	
۰/۰۶۱	۱/۸۹۲		۰/۳۶۴	۰/۶۵۰
۰/۰۰۵	۱/۲۹۶	۰/۵۰۱	۰/۰۹۷	۰/۴۲۱
۰/۰۰۰	۵/۵۶۰	۰/۴۶۰	۰/۰۸۱	۰/۲۱۴
۰/۰۲۱	۰/۲۰۶	۰/۳۴۲	۰/۰۹۲	۰/۰۲۳
۰/۰۴۶	۱/۴۵۴	۰/۲۳۵	۰/۰۸۹	۰/۰۲۱
۰/۰۳۳	۰/۷۲۵	۰/۰۲۷	۰/۰۷۴	۰/۰۱۰
۰/۰۰۱	۰/۷۲۳	۰/۰۲۵	۰/۰۶۸	۰/۰۹

صنایع غذایی شهر اصفهان" براساس تحلیل انجام شده روی ویژگی های کارآفرینی مقدار میانگین ویژگی های استقلال طلبی، پشتکار، هدف گرایی، تجربه و توفیق طلبی، رقابت، مبارزه جویی، تحصیلات، آموزش، خلاقیت، کنترل درونی و مخاطره پذیری حد متوسط است. از نظر مدیران اهمیت ویژگی های فردی کارآفرینی برای موفقیت مدیران ارشد متغیر استقلال طلبی دارای بیشترین درجه اهمیت می باشد. از نظر اهمیت عوامل جمعیت شناختی و محیط متغیر تجربه کاری مدیران ارشد دارای بیشترین درجه اهمیت می باشند. همچنین همخوانی دارد با پژوهش غضنفری و عبداللهی (۱۳۸۶) "خودکارآمدی و کارآفرینی: عوامل و تعیین کننده ها"، این تحقیق به منظور بررسی عوامل و تعیین کننده های خودکارآمدی و رفتار کارآفرینی انجام شده است. در همین راستا، نمونه ای به حجم ۱۰۰ نفر از کارآفرینان شهرستان شهرضا به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. و دو

معادله رگرسیون خطی با ضرایب استاندارد نشده بصورت زیر می باشد:

$$y = 0/650 + 0/421X_1 + 0/214X_2 + 0/023X_3 + 0/021X_4 + 0/010X_5 + 0/009X_6$$

معادله رگرسیون خطی با ضرایب استاندارد شده بصورت زیر می باشد:

$$y = 0/501Z_1 + 0/460Z_2 + 0/342Z_3 + 0/235Z_4 + 0/227Z_5 + 0/205Z_6$$

بزرگترین ضریب بتا به ترتیب مربوط به متغیرهای ریسک پذیری، مهارتهای کارآفرینانه (مدیریتی، فنی و رهبری)، تجربه حرفه ای و استقلال طلبی، منبع کنترل، خلاقیت و نوآوری، انگیزش و آموزش می باشد و سطح معناداری متغیرها کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد پس بین متغیرهای تحقیق رابطه خطی وجود دارد که همخوانی دارد با پژوهش ادهمی ۱۳۸۲ با عنوان "بررسی ویژگی های کارآفرینی مدیران ارشد در

است که می تواند رفتار را در تمام موقعیت ها نیرومند ساخته و هدایت کند. نتایج نشان می دهد که هر چه نمره سبک زندگی بالاتر باشد، فرد انگیزه پیشرفت بیشتری دارد. و همچنین همخوانی دارد با پژوهش فاضلی (۱۳۸۲) که معتقد است شغل و کار می تواند بر بقیه عرصه های سبک زندگی نیز تاثیر بگذارد. این تاثیر ناشی از چندین چیز است. ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کار هم زمان بر سبک زندگی افراد جامعه موثر است. بوید و وزیکیس^۴ (۱۹۹۴) نیز معتقدند خودکارآمدی کارآفرینی می تواند به عنوان قدرت باور فرد که او می تواند با نقش ها موفقیت آمیز داشته باشد و وظایف یک کارآفرین را داشته باشد است. طبق نظریه بندورا، خودکارآمدی از طریق تسلط افراد بر مهارت ها، شناسایی با مدل های نقش، اقلان اجتماعی توسط دیگران (مثل همسالان، والدین، استادان، و مدل های نقش) و قضاوت درباره حالات فیزیولوژیکی خود است. (به نقل از پرابهو و همکاران، ۲۰۱۲: ۵۵۸).

تجزیه و تحلیل یافته های مربوط به فرضیه دوم نشان داد که بین دو متغیر سبک زندگی و خلاقیت و نوآوری با قصد کارآفرینی در سطح $p \leq 0/022$ رابطه معنی داری وجود دارد. براساس خروجی حاصل از آزمون ضریب همبستگی پیرسون مقدار r بدست آمده برابر با $0/39$ بوده است و می توان گفت که این دو متغیر، با همدیگر همبستگی متوسط و مستقیم دارند. نتایج حاصل از پاسخ ها به فرضیه دوم با نتایج ویتین^۵ (۱۹۸۹)، تحقیق آدام-دی-جانسون^۶ (۱۹۹۰)، براند و بارون^۷ (۱۹۹۱) و یو-اس-ال^۸ (۱۹۹۶) همسویی دارد. وجود خلاقیت و نوآوری در کارآفرینی امری ضروری است. می توان ادعا نمود کارآفرینی بدون آن معنا ندارد. خلاقیت در واقع یافتن فرصت هاست که باعث می شود کارآفرین از غیر کارآفرین مشخص شود. شومپتر^۹ (۱۹۳۴) به نقش خلاقیت در کارآفرینی تاکید دارد و به آن ها نقش اساسی و مهمی می دهد بطوری که

پرسشنامه خودکارآمدی کارآفرینی و رفتار کارآفرینی بر روی آنها اجرا گردید. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS استفاده از روش تحلیل عاملی و همبستگی پیرسون تحلیل شدند. نتایج نشان داد که خودباوری (۱۱/۰۲)، خودگردانی (۱۰/۶۳)، خود مدیریتی (۹/۰۷)، مدیریت خلاقیت (۸/۸۹)، مدیریت کارآفرینانه (۸/۳۲)، مدیریت ریسک (۷/۵۰) و مدیریت بحران (۴/۸۸) در مجموع ۶۴/۸۰ درصد واریانس خود کارآمدی کارآفرینی را تبیین می نمایند. همچنین رفتار آینده ساز (۱۴/۴۳)، رفتار نظام مند (۸/۷۴)، رفتار خطرپذیرانه (۶/۷۱)، رفتار از خودگذشتگی (۶/۲۲) و رفتار خوداتکایی (۴/۹۶) و در مجموع ۴۱/۰۸ درصد واریانس رفتار کارآفرینانه را تبیین می نمایند.

۵- بحث و نتیجه گیری

تجزیه و تحلیل یافته های مربوط به فرضیه اول نشان داد که بین سبک زندگی و میزان انگیزه پیشرفت و آموزش دانشجویان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی با قصد کارآفرینی رابطه معنادار وجود دارد. تجزیه و تحلیل یافته های مربوط به فرضیه اول تحقیق نشان داد که در سطح $p \leq 0/006$ همبستگی مثبت و معناداری را بین سبک زندگی و میزان پیشرفت دانشجویان با قصد کارآفرینی نشان می دهد. به عبارت دیگر، هر چقدر نمره سبک زندگی دانشجویان بالاتر باشد، انگیزه پیشرفت و قصد کارآفرینی آن ها بالاتر است. نتایج حاصل از پاسخ ها به فرضیه اول با نتایج تحقیق احمد^۱ (۱۹۹۵)، هوارد^۲ (۲۰۰۴) و برومند نسب (۱۳۸۱) همسویی دارد. پژوهش های مک کله لند^۳ (۱۹۶۱) برای مثال نشان داده است که کارآفرینان نیاز زیادی به توفیق طلبی و نیاز کمی به قدرت دارند. شیوه مک کله لند در مورد انگیزش پیشرفت از این عقیده نشأت می گیرد که عده ای از مردم از کسب موفقیت شاد می شوند یا مایلند خوب کار کنند یا اینکه بهترین باشند. وی معتقد است نیاز به پیشرفت عاملی

4. Boyd and Vozikis

5. Whiten

6. Adam – D- D Johnson

7. Brand and Baron

8. You. S.I

9. Schumpeter

1. Ahmed

2. Howard

3. McClelland

سوم با نتایج تحقیق جنینگز^۱ (۱۹۹۴)، هوارد^۲ (۲۰۰۴) و ادهمی (۱۳۸۲) همسو می باشد.

تجزیه و تحلیل یافته های مربوط به فرضیه چهارم نشان داد که بین دو متغیر سبک زندگی و منبع کنترل درونی با قصد کارآفرینی در سطح $P \leq 0/044$ رابطه معنی داری وجود دارد. براساس خروجی حاصل از آزمون ضریب همبستگی پیرسون که مقدار r بدست آمده برابر با $0/95$ بوده است و می توان گفت که این دو متغیر، با همدیگر همبستگی دارند. نتایج حاصل از پاسخ ها به فرضیه دوم با نتایج تحقیق ذاکر (۱۳۷۸)، مک کردی^۳ (۱۹۸۶)، فوگان و همکارانش^۴ (۱۹۹۵) و سیوارجا و آکچوتان (۲۰۱۳) همسویی دارد. نتایج تحقیق نشانگر این است که بین سبک زندگی و مرکز کنترل درونی با قصد کارآفرینی رابطه وجود دارد. یعنی مرکز کنترل تحت تاثیر متغیر سبک زندگی و قصد کارآفرینی هست. و همخوانی دارد با چن و گرین (۱۹۹۸)، نیز در بررسی های جداگانه ای نشان دادند که خودکارآمدی به دانشجویان کمک می کند تا خلاق تر و نوآورانه تر باشند و در فعالیت هایی که چالش برانگیز هستند، پیشگام شوند و به آنان این احساس را القاء می کند که می توانند محیط پیرامونی را تحت کنترل خود درآورده و به شکل بهینه ای مورد بهره برداری قرار دهند.

تجزیه و تحلیل یافته های مربوط به فرضیه پنجم تحقیق نشان داد که ضریب همبستگی بین دو سبک زندگی و ریسک پذیری با قصد کارآفرینی $r = 0/54$ در سطح خطای $0/009 \leq p$ می باشد. لذا بین دو متغیر مذکور همبستگی وجود دارد. نتایج حاصل از فرضیه پنجم با نتایج ادهمی (۱۳۸۲) همسویی دارد. یکی از ویژگی های اصلی کارآفرینان، مخاطره پذیری است و کارآفرینان برای انجام فعالیت های نوآورانه باید از این توانایی برخوردار باشند. کارآفرینان واقعی در ریسک کردن مهارت خاصی دارند و از خطر استقبال می کنند، خطری که محاسبه شده، امکانپذیر و موفقیت آور باشد. فرانک نایت^۵

کارآفرین را نیروی محرک رشد و توسعه اقتصادی می داند و معتقد است نقش کارآفرین نوآوری و ویژگی اصلی کارآفرینان خلق ارزش های جدید می باشد. الوانی (۱۳۸۵) در ارتباط بین خلاقیت و کارآفرینی معتقد است مدیران کارآفرین منتظر تغییر محیط نمی نشینند بلکه افراد خلاق هستند که تغییر و دگرگونی ایجاد می کنند. بنابراین نوع سبک زندگی و محیط پیرامون فرد می تواند افراد را خلاق کند. تربیت بدنی و ورزش می تواند در خلاقیت افراد موثر باشد. از آنجا که خلاقیت در دوران کودکی رشد و یا سرکوب می شود باید سازمان هایی را برای آموزش خانواده ها در جهت شکوفایی خلاقیت و پرورش آن ها در کودکان ایجاد کرد. پرورش مولفه های کارآفرینی از ابتدای دوران کودکی در مهد کودک ها و مدرسه (برای مثال: ایجاد زنگ خلاقیت در مدارس که در آن انواع بازی ها مانند بازی با ابر ها، کشیدن نقاشی های خلاقانه، بازی با اشیای دور ریختنی و...) و هم چنین شناسایی دانش آموزان خلاق در مدارس و پرورش آن ها برای کارآفرینی، بهبود نظام آموزشی در جهت پرورش خلاقیت در کودکان و نوجوانان، تشویق بچه ها به تفکر بیشتر و ایجاد خلاقیت در کارهایش، ذهن کودکان را باید در مقابل یادگیری یک مهارت جدید باز گذاشت و آنرا مدام با یک مشکل و یا یک فرصت مواجه کرد. با توجه به نتایج این تحقیق و تحقیقات بسیاری در ادبیات جهان، آموزش خلاقیت در جریان تدریس را می توان بر اساس محور های: آموزش فعال، آمیختن درس ها با هنرها، ترکیب درس ها با بازی و خنده، آمیختن درس ها با مسایل اجتماعی، توجه به تحرک بدنی شاگردان در جریان درس ها، پذیرش تخیلات کودکان، آموزش فناوری ها و حل مساله می تواند راهکار هایی برای پرورش خلاقیت در جامعه باشد.

براساس تجزیه و تحلیل نتایج حاصل برای فرضیه سوم ضریب همبستگی بین میزان مولفه های سبک زندگی و تجربه حرفه ای و استقلال طلبی با قصد کارآفرینی $0/75$ در سطح خطای $0/031 \leq p$ است. بنابر r مشاهده شده همبستگی مثبت و معناداری بین سبک زندگی و میزان تجربه حرفه ای در دانشجویان نشان می دهد. نتایج حاصل از پاسخ به فرضیه

1. Jennings

2. Howard

3. MC Cready

4. Fugan, Sherrill and French

5. Knight

این موضوع، مربوط به بالا بودن سطح خود کارآمدی کارآفرینانه دانشجویان بود. پژوهش پی های^۳ (۲۰۰۹)، در تحلیل سطح خود کارآمدی کارآفرینانه و قصد کارآفرینانه دانشجویان دریافت که دانشجویان مورد بررسی از نظر شاخص های مختلف دو متغیر مورد بررسی در سطح متوسطی قرار داشتند و بین خود کارآمدی و قصد کارآفرینانه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. همسویی دارد.

تجزیه و تحلیل یافته های مربوط به فرضیه هفتم نشان داد که بین دو متغیر سبک زندگی و مهارت های کارآفرینانه با قصد کارآفرینی در سطح $p \leq 0/006$ ، رابطه معنی داری وجود دارد. براساس خروجی حاصل از آزمون ضریب همبستگی پیرسون مقدار r بدست آمده برابر با $0/81$ بوده است و می توان گفت که این دو متغیر، با همدیگر همبستگی مستقیم دارند. نتایج حاصل از پاسخ ها به فرضیه ششم با نتایج تحقیق احمد پورداریانی (۱۳۷۸) که به منظور ارائه الگوی پرورش مدیران کارآفرین ۱۲۰ عامل موفق کارآفرین که با استفاده از نظرات وزارتخانه های ذیربط و خبرگان صنعت شناسایی و معرفی گردیده بودند، مورد مطالعه قرار گرفتند. پس از اجرای پرسشنامه و تجزیه و تحلیل داده ها. مدیران بر اساس ویژگی های فردی، سازمانی و موفقیت سازمانی در دو دسته خیلی کارآفرین و کم کارآفرین شناسایی شده اند. همسویی دارد. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که وجود مهارت های کارآفرینانه برای ایجاد کسب و کار جدید، داشتن اعتماد به نفس مناسب و توانایی ایفای نقش به عنوان یک کارآفرین موفق می تواند نشانه هایی از خود کارآمدی کارآفرین باشد. این مساله با توانایی ایجاد نوآوری، خلاقیت و ایده پردازی در محیط کاری و قدرت ریسک پذیری بالای افراد در شرایط مبهم تکمیل می گردد. در بررسی های کاتون و همکاران (۲۰۱۵)، شیری و همکاران (۲۰۱۵)، لورتی و کاستوگیوانی (۲۰۱۵) و مالبانا (۲۰۱۴) رابطه مستقیم متغیرهای باور به خود کارآمدی و نگرش کارآفرینی با قصد کارآفرینی تایید شده است.

(۱۹۶۷)، نقش کارآفرینی را در گرو تصمیم گیری در شرایط نامعین می داند. همچنین بین ریسک و عدم اطمینان تفاوت قایل می شود. در شرایط ریسک، پارامترهای توزیع احتمالا شناخته شده اند در حالی که در شرایط عدم اطمینان این پارامترها ناشناخته و غیر قابل اندازه گیری هستند. نتایج تحقیق نشان می دهد که بین سبک زندگی و میزان ریسک پذیری با قصد کارآفرینی دانشجویان رابطه ای وجود دارد.

تجزیه و تحلیل یافته های مربوط به فرضیه ششم نشان داد که بین دو متغیر خود کارآمدی کارآفرینی با قصد کارآفرینی در سطح $p \leq 0/004$ ، رابطه معنی داری وجود دارد. براساس خروجی حاصل از آزمون ضریب همبستگی پیرسون مقدار r بدست آمده برابر با $0/41$ بوده است و می توان گفت که این دو متغیر، با همدیگر همبستگی مستقیم دارند. نتایج حاصل از پاسخ ها به فرضیه ششم با نتیجه ی بررسی بارانی و همکاران (۱۳۸۸) ضمن آنکه بیانگر رابطه ی باور به خود کارآمدی و قصد کارآفرینی است گویای آنست که باور به خود کارآمدی ۳۰ درصد از تغییر پذیری های قصد کارآفرینی تبیین می کند و نتیجه تحقیق محسنی و همکاران (۱۳۹۲)، که معتقدند بین نگرش کارآفرینانه و خود کارآمدی رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. و نتیجه پژوهش چن و گرین (۱۹۹۸) که خود کارآمدی را برآورد و تخمین فرد از توانایی های خود می دانند که برای جمع بین انگیزه، منابع شناختی و فرآیند عمل استفاده می کند تا بر حوادث زندگی کنترل بیشتری داشته باشد. و پژوهش انوانکوو و همکاران (۲۰۱۲)، که در بررسی خود دریافتند که بین قصد کارآفرینانه و خود کارآمدی کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه ایالتی علم و فناوری در نیجریه رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت. پژوهش دیازگارسیا و جیمز مورنو^۱ (۲۰۱۰)، در بررسی های جداگانه ای نشان دادند که رابطه مثبت و معنی داری بین خود کارآمدی و قصد کارآفرینانه دانشجویان وجود داشت. سولسویک^۲ (۲۰۰۷)، به این نتیجه دست یافت که دانشجویان دانشگاه استاونگر نروژ دارای قصد کارآفرینانه بالایی برای راه اندازی کسب و کارهای جدید بودند که بنا بر نتیجه ی تحقیق، یکی از دلایل اصلی

1. Díaz-García and Jiménez-Moreno

2. Solesvik

3. Pihie

۶- پیشنهادات

- برگزاری کارگاه های آموزشی در راستای تقلیل نقاط ضعف و تقویت دانش و مهارتهای کارآفرینانه و به تبع آن افزایش سطح خودکارآمدی در دانشجویان و کارکنان دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی
- تشویق کارکنان و دانشجویان به شرکت در دوره های آموزشی از روش افزایش جذابیت دوره ها و بهره گیری از راهکارهایی از جمله: الف) مورد کاوی (ب) کار تیمی (ج) مدونسازی طرح های کسب و کار (د) هم اندیشی و نشست با کارآفرینان
- اتخاذ روش و جهت گیری کارآفرینانه توسط اساتید در کلاس های درسی
- پیشرفت مهارتهای کارآفرینانه در دانشجویان و کارکنان و افزایش آگاهی و شناخت از مسائل و تکنولوژی روز
- حمایت از رفتارهای کارآفرینانه در دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی استان مرکزی و ایجاد زمینه های بروز خلاقیات و نوآوری در دانشگاه

منابع

۱. اثر زاده، ر، بجانی، ح. ملکی نیا، ع. (۱۳۹۰)، بررسی خودکارآمدی نیروی انسانی در سازمان ها و ارائه الگوی مفهومی برای سنجش آن، دو ماهنامه ی توسعه انسانی پلیس، سال هشتم، شماره ۳۷.
۲. احمد پور داریانی، م. (۱۳۷۸)، طراحی و تبیین الگوی پرورش مدیران کارآفرین در صنعت، پایان نامه دکتری، دانشگاه تهران.
۳. ادهمی، ا. (۱۳۸۲)، مطالعه ویژگی های کارآفرینی مدیران ارشد صنایع غذایی اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، دانشگاه اصفهان.
۴. آقایی، صمد، ج. (۱۳۸۰)، کارآفرینی ضد اشتغال موتور توسعه اقتصادی، مجله تدبیر، ش ۱۱۴.
۵. بارانی، ش؛ زرافشانی، ک؛ دل انگیزان، س؛ حسینی لرگانی، س. (۱۳۸۹)، تاثیر آموزش کارآفرینی بر رفتار کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه پیام نور کرمانشاه: رویکرد مدل سازی معادله ساختاری، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، شماره ۵۷، صص ۱۰۵-۸۵.
۶. بدری، ا. (۱۳۸۴)، بررسی قابلیت های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه اصفهان.
۷. برومند نسب، م. (۱۳۸۱)، بررسی رابطه ساده و چندگانه وضعیت اجتماعی و اقتصادی، انگیزه پیشرفت، مخاطره پذیری، جایگاه مهار، خلاقیت و عزت نفس با کارآفرینی در دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. رساله کارشناسی ارشد، دانشگاه اهواز.
۸. حداد عادل، م. (۱۳۷۹)، بررسی عامل موثر بر رشد و پرورش کارآفرینان از دیدگاه مدیران صنایع، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.
۹. ذاکر، کبری. (۱۳۷۸)، مقایسه منبع کنترل درونی- بیرونی در بین دو گروه از دختران ورزشکار و غیر ورزشکار. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت معلم تهران.
۱۰. رضائی، روح الله. (۱۳۹۳)، رابطه بین خودکارآمدی کارآفرینانه با قصد کارآفرینانه: نقش تعدیلگری جنسیت، فصلنامه زن در توسعه و سیاست، دوره ۱۲، شماره ۱۳، پائیز، صص ۴۰۴-۳۸۷.
۱۱. جعفرزاده، م.ف. (۱۳۸۴)، پایان نامه طراحی و تبیین کارآفرینی دانش آموختگان دانشگاه تهران.
۱۲. سیماز اصل، نسترن؛ فیاضی، مرجان؛ قلی پور، آرین. (۱۳۸۹). تبیین پیامدهای عوامل روا نشناختی مثبت در سازمان، فصلنامه علوم مدیریت ایران، سال پنجم، شماره ۱۷، بهار، صص ۴۵-۲۳.
۱۳. شمعی زاده، مرضیه و محمدرضا عابدی. (۱۳۸۹)، بررسی تأثیر مشاوره شغلی بر افزایش خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان، روان شناسی دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی، بهار - شماره ۲۳، از ۲۹ تا ۳۸.
۱۴. شولتز، د.پ.، شولتز، س. الف. (۲۰۰۵)، نظریه های شخصیت، ترجمه یحیی سید محمدی (۱۳۸۷)، چاپ ۱۲ ویراست ۸، انتشارات ویرایش.

- physical exercise. Babying and locus of control among college woman. Perceptual and motor skills.
24. Ahmed, S. U. (1995). Nach. Risk-taking propensity. Locus of Control and Entrepreneurship. Personality and Individual Difference.
25. Bandura, A. (2000) "Cultivate self-efficacy for personal and organizational effectiveness". Handbook of principles of organization behavior. oxford, uk: Blachwell. pp.120-139.
26. Bird, B. (1988). "Implementing entrepreneurial ideas: The cas for intentions". Academy of Management Review. 13(3) , pp:442-454.
27. Brand, R Baron, D.(1991). Mood and creativity of a sample of Professional players. Perceptual and motor skills PP: 501-513.
28. Boyd, N. and Vozikis, G. (1994). "The influence of self-efficacy on the development of entrepreneurial intentions and actions". Entrepreneurship Theory and Practice, 18(4), pp 63-77.
29. Chen, C. and Green, G. (1998). Does entrepreneurial self-efficacy distinguish entrepreneurs from managers? Journal of Business Venturing, 13 (3), 137-157.
30. Crosby, C., Prentice, C., Weber, J. and Hengesh, J. (2001). Pale seismic and geomorphic evidence for Quaternary fault slip on the Central Range and Los Banjos Faults. South American-Caribbean plate boundary, Transactions: 10 years of pale seismology, International Lithosphere Project, Kaikoura, New Zealand.
31. Dempsey, D. and Jennings, J. (2014). Gender and entrepreneurial self-efficacy: A learning perspective. Journal of Gender and Entrepreneurship, 6 (1), 28- 49.
32. De Noble, A., Jung, D. and Ehrlich, S. (1999). Entrepreneurial self-efficacy: The development of a measure and its relationship to entrepreneurial action. In R.D. Reynolds, W.D. Bygrave, S. Manigart, C.M. Mason, G.D. Meyer, H.J. Adam – D- D Johnson. T-C.K Cole – S-P. Matthias son – H. Abbes-M-A (1990). Physical fitness in relation to amount of
۱۵. غضنفری، احمد، عظیمه سادات عبداللهی. (۱۳۸۶)، خود کارآمدی و کارآفرینی: عوامل و تعیین کننده ها، اولین کنفرانس ملی کارآفرینی، خلاقیت و سازمانهای آینده، تهران، شرکت اندیشه گران علم و فن آوری کارآفرینی ایرانیان، http://www.civilica.com/Paper-NCECOF01-NCECOF01_012.html
۱۶. فاضلی، محمد. (۱۳۸۲)، مصرف و سبک زندگی، قم: تهران.
۱۷. فکری، کاترین؛ شفیق آبادی، عبدالله؛ نورانی پور، رحمت الله؛ احقر، قدسی. (۱۳۹۱)، ساخت و اعتباریابی پرسشنامه مهارت های کارآفرینی، پژوهشنامه تربیتی، دانشگاه آزاد واحد بجنورد، شماره ۳۱، ۱۱۶-۱۰۲.
۱۸. فولادی، مهران؛ باغبانی، حمزه. (۱۳۹۳)، بررسی تاثیر خودکارآمدی کارآفرینانه بر تقویت کارآفرینی دانشجویان (مطالعه موردی: دانشجویان پیام نور شهرستان بیجار)، فصلنامه رشد فناوری، س ۱۰، ش ۳۹، ص ۳۶-۲۹.
۱۹. لعلی، محسن؛ عابدی، احمد؛ کجیاف، محمد باقر. (۱۳۹۱)، ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سبک زندگی (LSQ)، پژوهشهای روان شناختی، دوره ۱۵، شماره ۱
۲۰. محسنی، ع، موسوی، ح، جمالی، م. (۱۳۹۲)، نقش آموزش کارآفرینی در نگرش کارآفرینانه و باور خودکارآمدی عمومی دانشجویان، فصل نامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، ۶۹، ۸۰-۶۳.
۲۱. مرادی، محمد علی؛ زالی، محمد رضا؛ محمدی؛ فریبا. (۱۳۹۳)، بررسی نقش میانجی سبک شناختی بر رابطه سرمایه انسانی و قصد کارآفرینانه (مورد مطالعه: دانشجویان کارشناسی ارشد دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر دانشگاه تهران) ، فصلنامه توسعه کارآفرینی. س ۷، ش ۱، ص ۱۳۱-۱۱۱.
۲۲. وندال، فرنچ؛ سسیل اچ، بل. (۱۳۸۵)، مدیریت تحول در سازمان؛ ترجمه الوانی، مهدی؛ دانایی فرد، حسن؛ چاپ دهم؛ انتشارات صفار.

42. Krueger, N., Kickul, J., Gundry, L., Wilson, F., & Verma, R. (2007). Discrete choices, trade-offs and advantages: Modeling social venture opportunities and intentions. In: Robinson J, Mair J, Hockerts K (Eds.), *International Perspectives on Social Entrepreneurship*. UK: Palgrave.
43. Linan, F. and Chen, Y. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intention. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33 (3), 593- 617.
44. Liñán, F. (2008). "Skill and value perceptions: how do they affect entrepreneurial intentions?" *Int Entrep Manag J* 4, pp: 257–272.
45. Lorz, L. (2011). The impact of entrepreneurship education on entrepreneurial intention. Ph.D. Dissertation, University of St. Gallen, School of Management, Economics and Social Sciences, Germany.
46. Lortie, J., & Castogiovanni, G. (2015). The theory of planned behavior in entrepreneurship research: what we know and future directions. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 11(4), pp: 935-957.
47. Luthje, C. and Franke, N. (2003). "The „making“ of an entrepreneur: testing a model of entrepreneurial intent among engineering students at MIT". *R and D Management*, 33 (2), pp 135-147.
48. Luthans, F., Stajkovic, A. and Ibrayera, E. (2000). Environmental and psychological challenges fading entrepreneurial development in transitional economic. *Journal of World Business*, 35 (1), 95-110.
49. Malebana, J. (2014). Entrepreneurial intentions of South African rural university students: A test of the theory of planned behaviour. *Journal of Economics and Behavioral Studies*, 6(2), pp: 130-143.
- Sapienza (Eds.). *Frontiers of entrepreneurship research* (pp. 73- 87), Waltham, MA: P&R Publications Inc.
33. Díaz-García, M. and Jiménez-Moreno, J. (2010). Entrepreneurial intention: The role of gender. *IntEntrep Manag J*, 6, 261-283.
34. Fitzsimmons, J. and Douglas, E. (2011). Interaction between feasibility and desirability in the formation of entrepreneurial intentions. *Journal of Business Venturing*, 26 (4), 431- 440.
35. Fugan, W; Sherrill, C; French, R (1995). Locus of control of quad rugby players and able-bodied men. *Clinical-Kinesiology*, 49 (2), (summer 95), PP: 53-57, Refs: 32.
36. García-de-Frutos, N., & Ortega-Egea, J. M. (2015). An Integrative Model of Consumers' Reluctance to Buy Foreign Products Do Social and Environmental Country Images Play a Role?. *Journal of Macromarketing*, 35(2), pp: 167-186.
37. Howard, S. (2004). Developing Entrepreneurial potential in youth: the effect of Entrepreneurial Education and Venture Creation. University of South Florida. P. 3-17.
38. Jennings, D. (1994). *Multiple perspectives of Entrepreneurship Test, Reading and Cases*. Cincinnati Ohio. South –Western Publishing co.
39. Kautonen, T., van Gelderen, M. and Fink, M. (2015). Robustness of the Theory of Planned Behavior in Predicting Entrepreneurial Intentions and Actions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39 (3), pp: 655-674.
40. Knight, K.E. (1967). A descriptive Model of The Intra - Firm Innovation Process, *THE Journal of Business*, 40, pp: 478-496.
41. Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30: 608-610.

- Science & Engineering (18th), September 13-15, 2011 Rome, Italy, pp. pp 129- 134.
60. Schumpeter, J. A. (1934). *The Theory of Economic Development..* by Joseph A. Schumpeter, Translated from the German by Redvers Opie ... Harvard University Press.
61. Shiri, N., Rostami, F., & Pirmoradi, A. H. (2015). Testing the Entrepreneurial Intention Model among Agricultural Students at Razi University. *International Journal of Life Sciences*, 9(1), 1-5.
62. Sivarajah, K and Achchuthan, S. (2013). "Entrepreneurial intention among undergraduates: Review of literature". *European Journal of Business and Management*, 5 (5), pp 172- 186.
63. Smith, M., Yango, D. & Ferd, Z., 2014. Relationship between knowledge management and organizational health and employee entrepreneurship. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Issue 112, pp. 56-69.
64. Veal, A (2002). Leisure and lifestyle, online Bibliography, No. 8, school of leisure, sport and tourism, University of Sydney.
65. Veena P. Prabhu, Stephen J. McGuire, Ellen A. Drost, Kern K. Kwong, (2012) "Proactive personality and entrepreneurial intent: Is entrepreneurial self-efficacy a mediator or moderator?", *International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research*, Vol. 18 Iss: 5, pp.559 – 586.
66. Whiten, L, R, (1989) Rose: A Measure of locus of and its relationship to creativity. *The journal of creativity Behavior*. 19(1): 30-38.
67. You. S.I (1996). A model to understand sport-confidence and sport competition anxiety of college varsity athletes. Microform publication. In *I inst too sport and human performance*. University of Oregon. Eugene, ore, 3 Microfiches (231 fr): Negative, ill: 11×15 cm.
50. McClelland, D.C. (1961). *The Achieving Society*. Princeton: Van Nostrand.
51. McCready, M.I (1986). Locus of control and adherence to exercise programs. Microform publication, University of Oregon. Eugene.ore 1 Microform publication, Negative: 11×15 cm.
52. Mohan, S. (2008). Lifestyle of Asian Indians with coronary heart disease. *Journal of the Royal College of Nursing Australia*, 15, 115-121
53. Muller, S. and Dato- On, M. (2008). "Gender- role orientation as a determinant of entrepreneurial self-efficacy". *Journal of Developmental Entrepreneurship*, 13 (1), pp 3- 20.
54. Nabi, G. and Linan, F. (2011). Graduate entrepreneurship in the developing world: Intention, education and development. *Education Training*, 5, 325- 334.
55. Nwankwo, B., Kanu, G., Marire, M., Balogun, S. and Uhiara, A. (2012). Gender role orientation and self-efficacy as correlates of entrepreneurial intention. *European Journal of Business and Social Sciences*, 1 (6), 9- 26.
56. Pihie, Z. (2009). Entrepreneurship as a career choice: An analysis of entrepreneurial self-efficacy and intentions of university students. *European Journal of Social Sciences*, 9 (2), 338- 349.
57. Plasker, E. (2007). *The 100 - Year lifestyle*. Adams Media, an F+W publications company. U.S.A
58. Solesvik, M. (2007). Attitudes towards future career choice: Stavanger Center for Innovation Research. Research Report, University of Stavanger Norway.
59. Shao-hui, L., Ping, L. and Peng-peng, F. (2011). Mediation and moderated mediation in the relationship among entrepreneurial self-efficacy, entrepreneurial intention, entrepreneurial attitude and role models. *Proceeding of International Conference on Management*